

Werk maken van arbeidsparticipatie

In gesprek gaan met leerlingen als voorwaarde voor
kansrijke participatie.

Leerlingen staan op achterstand

- Beperking
- Beeldvorming over beperkingen in de maatschappij.

Leerlingen worden altijd en overal gezien als onderdeel van een specifieke (speciale) groep.

Beperking is leidend en wordt (vaak) veralgemeniseerd.

Luisteren naar leerlingen

- Complex en onderschat.

Perceptie van alle betrokkenen is beïnvloed door manier van denken over beperkingen in onze maatschappij.

Leerling:

- Andere belevingswereld.
- Weinig 'ervaring'.
- Aangeleerde afhankelijkheid.

Luisteraar:

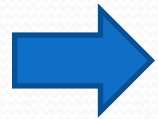
- Referentiekader.
- Denkt (te) snel dat hij/zij luistert.
- Machtspositie.

Randvoorwaarden voor verandering.

- Machtsongelijkheid zoveel mogelijk opheffen.
- Bereid zijn om verantwoordelijkheid te delen/op te geven.
- Leerling centraal stellen in het hele proces.

- Leerlingen moeten de vrijheid, gelegenheid en steun krijgen om hun stem te ontwikkelen en laten horen (Maybin 2013).
- Werkelijk luisteren naar deze leerlingen vraagt een luistercultuur (Lewis 2011).

Organisatie

Onderken de complexiteit van het luisteren.

- Focusgesprek (3/4 lln) waarin ze met elkaar in gesprek gaan over hun ontwikkelingsplan/begeleidingsplan.

Gespreksleider bewaakt de agenda maar neemt zo min mogelijk deel.

Machtsongelijkheid wordt deels ondervangen (lln in meerderheid).

Heb vertrouwen en deel werkelijk verantwoordelijkheid.

- Stel een 'gespreksadvocaat' van de jongere aan.

Vertrouwenspersoon van de leerling die voldoende achtergrond kennis heeft en een ondersteunende rol heeft.

- Meer en betere voorlichting voor werkgevers.

Enkele resultaten

- Belangrijk om na te denken over de organisatie van gesprekken met leerlingen.
- Leerlingen hebben een genuanceerd beeld van hun situatie.
- Hun visie wijkt af van de visie van ouders/leerkrachten.
- Leerlingen stellen hun capabilities* centraal.

Capability = Mogelijkheden die mensen hebben maar ook krijgen om activiteiten te ontplooiën die ze willen (Terzi 2010).

- Omgeving stelt de beperking of veronderstelde beperking centraal.
- Uiteindelijke beslissingen worden genomen over en niet door of met de leerling.

We kunnen veel meer dan veel mensen denken

- Pols, C. (2017) *Luisteren naar leerlingen met een verstandelijke beperking*.

Op: PlatformPraktijkontwikkeling.nl Utrecht, WOSO.